

bel

- 50 -

1982.09.06.

sb0066 tartalomjegyzék /1/
sb0067 tartalomjegyzék /2/

készült az mti belföldi főszerkesztőségében
főszerkesztő: pástor jános
szerkesztette: fehér péter és halasi györgy

- v é g e -

/mti/ sa

21.00 060982 1253

ds

-.-

MTI

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60.008/x

Belföldi hírek

budapest, 1982. szeptember 07. bel.

k e d d

sb0001 4 160 mtib1001

gyorsmérleg a budapesti szabadtéri színházi évadról /1. rész/

1982. szeptember 7. - a most végetért rekordhosszuságú és rekord-előadásszámú fővárosi szabadtéri színházi évadban a korábbi szűk kéthónapos idények 80-100 előadásával szemben két és fél hónap alatt összesen 159 előadást tartottak.

dalos gábor, az mti munkatársa írja:

ebben az évben a margitszigeti színpad rekonstrukciója miatt a fővárosi szabadtéri színpadok műsorainak az eddigiektől eltérő szerkezete alakult ki. a 3300 nézőt befogadó szigeti játéktér pótlása nem csekély gondot okozott, hiszen a legnagyobb, a legrepresentatívabb fővárosi nyári színház zárta be egy időre kapuit. a program kialakításánál alapvető szempont volt, hogy a nézők a lehetőségekhez képest minél kevésbé érezzék meg a színpad hiányát. ez a törekvés csak részben valósulhatott meg: hiányzott a műsorból az a fajta nagyszabású zenés produkció, amelynek a korábbi években a hagyományokhoz hiven a sziget adott otthont. új, igaz nem operai, hanem prózai színpadot avattak viszont a zichy-kastély udvarán, a másik három játszási helyen pedig alaposan megnövelték az előadásszámot; legnagyobb mértékben a hiltonban: a tavalvinak több mint a kétszeresére.

együttal módosították egy-egy helyszín műfaji arculatát is. a magyar állami népi együttes örökifju műsorát, az ecseri lakodalmast, például a szigetről „átköltöztették”, a feneketlen-tó partjára.

bel

- 2 -

1982.09.07.

ezzel az esttel kezdődött - szokatlanul korán - június 19-én a fővárosi nyári színházi szezon. a népi együttes összesen négyszer lépett fel itt, a korábbi évekhez hasonló nagy sikerrel. a hagyományokhoz híven a budai parkszínpad az idén is elsősorban külföldi folklóregyütteseket és művészeti csoportokat látott vendégül. a legnagyobb elismerést a permí balett kapta, csalódást okozott viszont a legjelesebbnek ígérkező festival do brasil riói karnevál című műsora. a korábbi évekhez hasonlóan széleskörű érdeklődés övezte július közepén az élő hanglemezek című popkoncert-sorozatot.

a zichy-kastély hangulatos udvara a korábban már bevált komoly zenei hangversenyek mellett ezen a nyáron prózai előadás: euripidész bakkhánszók című műve színhelyül is szolgált. a ritkán játszott görög tragédiával régi igényt elégítettek ki, hiszen hosszú éveken át ez a műfaj hiányzott a budapesti nyári színházak egyébként igen széles és változatos műsorkínálatából. a látogatottság arra utal, hogy a darabválasztás nem volt szerencsés. ismertebb, népszerűbb, „bejáratottabb”, művel kellett volna az új prózai szabadtéri színházat felavatni. az egyébként színvonalas előadásokon a nézőtérnek átlagosan csak a negyede-harmada telt meg egy-egy este.

/folyt. köv./ da/ka/sa -ár hgy

00.10 070982 2699

-. -

sb0002 4 160 mtib1004

tv-sorozat a kodály-módszerről

1982. szeptember 7. - „legyen a zene mindenkié”, címmel 6 részes sorozat készült el a napokban az iskolatelevízió műhelyében kodály zoltán zeneoktatási koncepciójának mevalósulásáról. a világhírű komponista és zenepedagógus születésének 100. évfordulójára összeállított program átfogó képet kíván nyújtani a kodály nevével évtizedek óta egybeforrt magyar zenepedagógiáról. az első öt adás a magyarországi zenei nevelés és képzés legjobb műhelyeibe kalauzolja el a nézőket, s kiváló pedagógusokat, karnagyokat mutat be munka közben. a zárórész - a kodályi zenei nevelés egyetemessége alcímmel - arra ad választ: miért és milyen eredménnyel sajátítja el a kodályi elveket egy olyan távoli ország, mint japán.

bel

- 3 -

1982.09.07.

a képernyőn szeptember 9-től hetenként látható program forgatókönyvírója és műsorvezetője bartalus ilona, a rendező apró attila./mti/

i/kj/ag/ig hgy

00.11 070982 0912

-. -

sb0003 4 160 mtib1009

románkori emlékekre bukkantak győrött

1982. szeptember 7. - várostörténeti szempontból értékes leletek kerültek elő győrött, a káptalándombi románkori templom idei feltárási munkálatai során. a régészek már korábban találtak olyan köveket, amelyekből arra következtettek, hogy másodlagos felhasználással kerültek jelenlegi helyükre. felmerült annak lehetősége, hogy a már megtalált templom helyén is állt egy még régebbi templom, amely az idők során megrongálódott, s építőanyagát a későbbiekben felhasználták. ez a feltételezésük igazolódt: az idei ásatáson feltárták a régebbi templom szentélyét, amelyre a xi.-xii. század fordulóján, vagy a xii. század első felében ráépült a későbbi templom szentélye. a most feltárt korábbi templom alapjaira emelt építmény bejárata is napvilágra került, amely a korabeli építészeti gyakorlattól eltérően nem a déli, hanem az északi oldalra került. ezzel összefüggésben a szakemberek feltételezik, hogy talán már állt akkoriban a régi székesegyház és annak bejáratával szemben emelték ezét is. találtak még egy megkopott kőlapokból rakott pilléret, amelyből arra következtetnek, hogy a templomnak pillérekben nyugvó karzata lehetett.

a templom közelében újkori leletanyag: kerámiatöredékek, mázas edénymaradványok, üveg serlegek, továbbá zsigmond-kori ezüstdénár került felszínre. a leletek a xantus jános múzeum régészeti anyagát gazdagítják. /mti/

mzs/sza/kz/ig hgy

00.11 070982 1430

-. -

bel

- 4 -

1982.09.07.

sb0004 4 150 mtib1010

fiatalok uttörő-stadionért

1982. szeptember 7. - csaknem ezer kisz-tag részvételével kezdődött társadalmi munkaakció a diósgyőri Lenin kohászati művekben. a célja a budapesti margit-szigeti uttörőstadion építésének támogatása. a mintegy másfél hónapig tartó akció során a fiatalok szabadidejükben képzett önkéntes munkával mintegy száz-százötvenezer forintot akarnak gyűjteni, s ezt a stadion építésére ajánlják fel. /mti/

hag/szn/kz/mz hgy

00.12 070982 0459

--

sb0005 4 160 mtib1011

táncosaink sikere dijón-ban

1982. szeptember 7. - második díjat - ezüstláncot - nyert a francia ország díjon-ban rendezett nemzetközi folklór fesztiválon a dunaujvárosi munkás művelődési központ vasas néptáncgyűjtése. a seregszemlén huszonnégy ország negyvennél több együttese vett részt. a dunaujvárosi együttes többek között délalföldi táncokat, verbunkosokat mutatott be. /mti/

dáv/dáv/kz/mz hgy

00.13 070982 0419

--

1982.09.07.

bel

- 5 -

sb0006 4 160 mtib1002

gyorsmérleg a budapesti... /2. rész/

1982. szeptember 7. - a városmajorban a tavaly bemutatott zenés játék, az irma, te édes! alkotta az idén is a műsor gerincét. újdonság volt itt a magyar rádió két tánczenei bemutató hangversenye, a made in hungary és a balettek popzenére című program, amelyben a klasszikus tánc és a modern zene érdekes ötvözetének lehettek tanúi a látogatók. a városmajori színpad műsorának sokoldalúságát jelzi, hogy kínáltak itt összeállítást a népdal- és nótakedvelőknek, valamint a rock-zene híveinek egyaránt.

az idén a legkedveltebb szabadtéri játékhelyszínek a fővárosban a hilton szálló dominikánus udvara bizonyult. változatlan érdeklődés övezte - immár az ötödik szezont megérve - pergolesi két vigoperáját, az urhatnám szolgálot és a zenemestert, valamint harmadik éve az eszterházi rögtönzés című operakomédiát. továbbra is nagy volt az igény a kosztümös hangversenyek iránt. az idén mutatták be a halászlányok című haydn-operát, amely egyúttal a műősbemutatója is volt. a budapesti szabadtéri nyár kirobbanóan nagy sikerét szintén hilton-beli vállalkozás aratta: a hagyományoktól eltérően prózai alkotás, helta jeno klasszikus mesejátéka, a néma levente. /mti/

da/ka/sa -ár hgy

00.14 070982 1241

--

sb0007 4 150 mtib1003

befejeződtek a dizelesítési kísérletek

1982. szeptember 7. - a közlekedési energiatakarékossági programmal összhangban befejeződtek a zil-teherautók dizelesítési kísérletei a volán tröszt vállalatánál. a kísérlet során 50 zil-teherautóba építettek be dizelmotort, s a tapasztalatok azt mutatják, igen kedvező eredménnyel.

míg a hagyományos zil-kocsik átlagosan 40 liter benzint fogyasztanak 100 kilométerenként, az átalakított tehengépjárművek megelégszenek ugyanekkora távon 26 liter gázolajjal. köztudomásulag a gázolaj literenkénti ára jóval olcsóbb, mint a benziné. egy-egy kocsni átszerelése 90 ezer forintba kerül, s 150-200 munkaóra ráfordítást igényel. mindezek figyelembe vételével az előzetes számítások szerint körülbelül három év alatt megtérülnek a

bel

- 6 -

1982.09.07.

dizelesítés költségei. jelenleg 20 ezer zil-kocsi fut az országban, ezek folyamatos átszerelése /illetve selejtezése/ a benzinfelhasználás erőteljes csökkenését eredményezi.

a kedvező tapasztalatok alapján most már nagyobb méretekben folytatódnak a gépkocsik átalakítási munkálatai. a szükséges, új motorokat eddig is az ndk-beli ifa cég szállította, s a szerződés szerint ez év novemberéig még további 1800 ifa dizelmotor érkezik hazánkba. ebből ezret még az idén beépítenek a teherautókba. az átszereléshez szükséges alkatrészek egy részét szintén az ndk-beli partner szállítja, a többit a hazai háttérpar biztosítja. /mti/

bi/pá/sa sl hgy

00.15 070982 1438

..-

sb0008 4 150 mtib1005

aluminiumházas motorok

1982. szeptember 7. - öntöttvas helyett alumínium házzal készül a kisteljesítményű aszinkron motorok néhány típusa az egyesült villamosgépgyárban. az új műszaki megoldás alkalmazásával idővesztés nélkül alkalmazkodott a világpiac igényeinek változásához a gyár. a váltakozó árammal működő, az iparban és a háztartásokban egyaránt alkalmazott motorok külföldi értékesítésének lehetőségei az elmúlt években rendkívül leszűkültek, a lépéstartás ezért egyben a versenyben maradás feltétele is. a gépesítés terjedésével az egyes országok kiépítették saját gyártóbázisaikat, s mivel az aszinkron motorok felépítésében az elmúlt 100 esztendő nem hozott lényeges változást, csak azok az újdonságok számíthatnak érdeklődésre, melyeknek nagyobb a megbízhatóságuk, tetszetősebb a kivitelük. ezeknek a feltételeknek az elmúlt években az evig termékei csak részben tudtak eleget tenni, így a gyár motorjai a versenyből egyre inkább kiszorultak. az értékesítési nehézségek pedig jelentősen visszahatottak a gyár termelésére; gyártmányaiknak közel a felét éppen ezek a gépek alkotják. az aszinkron motorok gyártásában külföldön bekövetkezett műszaki változásra, az alumíniumház alkalmazásának lehetőségére azonban időben felfigyeltek a magyar vállalat szakemberei. az alumíniumból készített burkolat nem befolyásolja jelentősen előállításuk költségét, de sokat javít a

bel

- 7 -

1982.09.07.

termékek küllemén. a gyors alkalmazkodás meghozta első eredményét, a próbaszállítmány után újabb megrendelés érkezett az nszk-ból, ami számottevő növekedést hozott itteni exportjuk értékében az elmúlt évekhez viszonyítva. /mti/

be/pá/sl/ig hgy

00.15 070982 1641

..-

sb0009 4 150 mtib1006

rendelet az újfajta termékek és műszaki megoldások építőipari alkalmazásáról

1982. szeptember 7. - az építésügyi és városfejlesztési miniszter rendeletben szabályozta az újfajta termékek és műszaki megoldások építőipari alkalmazásának engedélyezését, valamint az építésügyi műszaki előírások kiadását. a 13 évvel ezelőtti jogszabályokat korszerűsítette és egyszerűsítette az új rendelkezés. előírja, hogy csak alkalmazási engedély alapján használhatja az építőipar az újfajta termékeket, műszaki megoldásokat, az engedélyezési kérelmet az építésügyi minőségellenőrző intézethez vagy az építményfajtája szerint illetékes tárca hasonló intézetéhez kell benyújtani. ezek az intézetek végzik el a szükséges vizsgálatokat, s a megfelelő javaslatot ellátva terjesztik a kérelmet döntésre az építésügyi és városfejlesztési minisztériumhoz, vagy az építményfajta szerint illetékes tárcához, országos hatáskörű szervhez.

az új rendelkezés szerint az engedélyezési eljárás egyszerűbb a korábbinál, mert megszünteti a párhuzamos minőségellenőrző vizsgálatokat, mellőzi ugyanis az újabb ellenőrző vizsgálatokat azokban a rész kérdésekben, amelyekben már más intézetek tartottak vizsgálatot. hasonló megfontolás alapján nincs szükség alkalmazási engedélyre akkor, ha a belföldön fogyasztási cikként forgalomba hozott újfajta terméket az előzetes minőségvizsgálat építőipari célú felhasználásra is alkalmasnak minősítette. eltekintenek az engedélyezéstől a külföldről behozott olyan újfajta terméknél, amely megfelel az azonos rendeltetésű hazai gyártmányra vonatkozó hatósági előírásoknak. a rendelet felsorol még más eseteket is, melyekben ugyancsak nincs szükség alkalmazási engedélyre.

az új rendelet a kihirdetéssel hatályba lépett. a korábbi jogszabályok alapján kiadott alkalmazási engedélyek és alkalmassági bizonyítványok továbbra is érvényesek. /mti/

sb/gg/sl/ig hgy

00.17 070982 1896

-. -

sb0010 4 160 mtib1007

új követelmények az egyetemi és a főiskolai felvételi vizsgákon

1982. szeptember 7. - részletes tájékoztatást kaptak korábban a középiskolai tanulók, oktatók az egyetemi, a főiskolai felvételi vizsgák módosított rendjéről: a művelődési minisztérium az ország összes középiskolájába eljuttatta az új követelményeket ismertető tájékoztatót. a 11 oldalnyi füzetben indokolják, példákkal szemléltetik az intézkedéseket, s a tanév kezdetén újra a pedagógusok, a diákok figyelmébe ajánlják ezeket, hogy a pályázók idejében felkészülhessenek a követelmények teljesítésére.

a minisztérium illetékesei szerint időszerű és szükséges a változtatás, mert a jelenlegi felvételi követelményrendszer nem segíti elő kellően a tanulók általános műveltségének emelését. az eddigi pontbeszámítási mód a felsőoktatási intézménybe pályázókat arra indította, hogy a többi tantárgy rovására elsősorban a felvételi vizsga-tárgyak tanulásával foglalkozzanak. ez a rossz tanulási stratégia a tanulók személyiségére is károsan hatott: egyrészt egyoldalúságot, másrészt bizonyos igénytelenséget okozott. a módosítások révén egyenletesebb tanulásra ösztönzik a diákokat, összehangolják a felvételi követelményeket a nevelés, oktatás új terveivel, és lehetővé teszik, hogy a szakközépiskolai tanulók - a középiskolások több mint 50 százaléka - nagyobb eséllyel pályázzanak a felsőoktatási intézményekbe.

általában két tantárgyból tesznek írásbeli és szóbeli vizsgát a diákok, s a felvételi végeredményt a középiskolából hozott és a felvételi vizsgán szerzett pontok összege adja, fele-fele arányban. a középiskolából maximum 60 pontot hozhat a tanuló, a jövőben azonban az eddiginél több tantárgy érdemjegyeit veszik számításba. a gimnáziumok végzőseinek felvételi eredményeibe a magyar nyelv és irodalomból, a nemzetiségi gimnáziumi tanulóknak a nemzetiségi nyelv és irodalomból, a matematikából, a történelemből, egy idegen nyelvből, a fizikából, a biológiából, vagy a kémiából vagy a földrajzból, vagy másik idegen nyelvből általában a harmadik és a negyedik osztály végén szerzett érdemjegyeket számítják be a

felsőoktatási intézményekben. a dolgozók gimnáziumában érettségizőknél a magyar nyelv és irodalom-, a matematika-, a történelem-, a kémia-, a fizika-, a biológia-jegyek számítanak. a szakközépiskolából jelentkezőknél a magyar nyelv és irodalomból, a matematikából, a történelemből és a szakközépiskola képzési irányának megfelelő tantárgyból, általában a harmadik-negyedik osztály végén szerzett érdemjegyekkel alakítják ki az eredményt.

/folyt. köv./ sa

00.17 070982 2569

-. -

sb0011 4 160 mtib1008

egyetemi és főiskolai .../2. rész/

a következőkben a kémia tantárgyból is lehet közös írásbeli felvételi vizsgát tenni, akár csak matematikából, fizikából és biológiából. ezzel igyekeznek csökkenteni a két egymáshoz közeli vizsga terhet. a szakközépiskolai tanulók, ha a szakiránnyal megegyező felsőoktatási intézménybe kérik felvételüket, az egyik felvételi tantárgy helyett meghatározott szakmai, elméleti tantárgyból vizsgázhatnak szóban és írásban. a felvételin legfeljebb 60 pontot szerezhhetnek a vizsgázók. a teljesítményt azonban az eddigi gyakorlattól eltérően nem öt jeggyel, hanem 0-15 ponttal értékelik.

a módosított felvételi követelményrendszert 1983-ban vezetik be. /mti/

és/pá/mz/bc hgy

00.18 070982 0725

-. -

sb0012 4 150 mtib1012

napenergia - kollektorok csákvárról

1982. szeptember 7. - a nap energiáját hasznosító berendezések, úgynevezett kollektorok gyártását kezdte meg a fejér megyében gazdálkodó csákvári tolbuhin termelőszövetkezet. a „napcsapdaként”, működő elemek összegyűjtik az égítést sugarait, felmelegítik vele a rendszerben cirkuláló hővivő folyadékot, majd hőcserélőkön keresztül az elemekhez kapcsolt tartályok vizét. a rendszer még hűvös, borus időben is harmincöt-negyven fokos melegvizet tud biztosítani. a csákvári napelemek már a gyakorlatban is eredményesen vizsgáztak: a prototípust maga a gyártó termelőszövetkezet próbálta ki: szociális épületében ilyen berendezés szolgáltatja a melegvizet. a kedvező tapasztalatok alapján bodajkon az úttörőtáborban, majd a velencei autókempingben kapcsolták át napenergiára a táborok melegvizszolgáltatását.

a csákvári szakemberek továbbfejlesztették a rendszert. a jövőben már télen-nyáron üzemeltethető elemeket is készítenek. úgy tervezik, hogy az idején már nap melegíti az öltöző és fürdőhelyiségekben felhasznált melegvizet és hamarosan az égítést sugarai fűtik majd - elő és utószezonban, azaz tavasszal és késő ősszel - a sertéstelep fiaztatóit, később pedig a terményszárítást is napenergiával oldják meg. /mti/

dáv/kz/zsu hgy
08.45 070982 1297

-.-

sb0013 4 150 mtib1013

felére csökken az épületalapozás költsége - betonszivattyúval

1982. szeptember 7. - új épületalapozási technológiát vezettek be a délmagyarországi magas- és mélyépítő vállalatnál. az anyagfelhasználás terén minden eddigi módszernél takarékosabb munkaerő- és munkaidő-gazdálkodást tesz lehetővé. a földmérő és talajvizsgáló vállalat közreműködésével kidolgozott eljárás a vállalat egyik műszakiakból álló kollektívájának találmánya. lényege, hogy a cölöp formájú, tehát hengeres beton alap anyagát közvetlen emberi munka nélkül, szivattyúval nyomja a mélybe, anélkül, hogy a helyéről a földet előzetesen kiemelnék. a művelethez két jelenleg is használatos építőgépet alkalmaznak. az egyikkel néhány spirálmenetből álló éles tárcsát mélyítenek le furó mozgással a hat méter körüli mélységbe. a különlegesen kiképzett furótárcsa csupán elmetszi, körülvágja a földet, a beton alap méretének

megfelelő hengerpalást mentén, de nem emeli ki. a kívánt mélységben azután - a végig üreges furószáron keresztül - egy másik berendezéssel - folyékony betonmasszát préselnek a lent lévő tárcsa alá 25 atmoszférányi nyomással. ez a nagy nyomás a tárcsát, a fölötte lévő „földdugóval”, együtt a felszínre emeli, s a helyét folyamatosan kitölti a beton. az épület nagyságától függ, hány ilyen „betoncölöpöt”, készítenek. teljesen elmarad tehát az emberi munka, továbbá a bármilyen más alapozás árának, üregének beomlását meggátoló zsaluzat, vagy bentonitiszapolás, a mélyebb helyeken elkerülhetetlen talajviz-betörés, illetve szivattyuzás, ugyanakkor az alapkészítés ideje egyharmadára, egynegyedére csökken. további nagy előny az anyagtakarékosság: egy nagy méretű lakóház talajkiemeléssel járó sicalapozásához szükséges 1.200-1.800 köbméter sóder helyett most csupán 200-300 köbméter, tehát a réginek egyhatoda elegendő. különösen jelentős ez szegeden, illetve a dél-alföldön, ahová 200-300 kilométerről szállítják a sódert. az új módszerrel készült első épületnél az alapozási költségnek a felét, 2.5 millió forintot megtakarítottak. hamarosan országos bemutatón ismertetik az új eljárást az építőipari szakemberekkel. /mti/

dob/f/kz/zsu hgy
09.09 070982 2143

-.-

sb0014 4 150 mtib1014

vagonkirakó munkaközösség

1982. szeptember 7. - mikroszed néven 20 tagu vagonkirakó gazdasági munkaközösség alakult a martfői tiszai cipőgyárban. az üzembe minden nap körülbelül ötven tonna szállítmány érkezik, s időnként legalább emyit kell berakodni. a vasuti vagonok folyamatos kiürítése, illetve berakása eddig komoly nehézséget okozott, szombatra, vasárnapra olykor 20-22 vagon is összetorlódott. a vagonkirakás meggyorsítása évente legalább két millió forint kötbértől mentesíti a vállalatot, ugyanakkor a nyersanyag, a folyamatos termeléshez szükséges kellékek időben eljutnak rendeltetési helyükre. /mti/

end/kné/kz/zsu hgy
09.11 070982 0649

-.-

bel

- 12 -

1982.09.07.

sb0015 1 130 mtib1015

mauno koivisto keddi programja /1 rész/

1982. szeptember 7. - mauno koivisto, a finn köztársaság elnöke - aki kádár jánosnak, az mszmp központi bizottsága első titkárának és losonczi pálnak, az elnöki tanács elnökének meghívására baráti, munkalátogatáson tartózkodik hazánkban - tiszteletadással kezdte keddi programját, a köztársasági elnök a hősök terén megkoszoruzta a magyar hősök emlékművét. /folyt.köv./

t km/mm/gw ár

10.05 070982 0442

-. -

sb0016 1 130 mtib1024

mauno koivisto keddi programja /2. rész/

1982. szeptember 7. - kádár jános és losonczi pálnak kedden a parlament nándorfehérvári termében megbeszélést folytatott mauno koivistoval.

a szívélyes légkörű megbeszélésen a két ország közötti együttműködés továbbfejlesztésének lehetőségeiről tárgyaltak, valamint áttekintették az európa, és a világ békéjének, biztonságának megőrzésére irányuló kezdeményezéseket a jelenlegi nemzetközi helyzetben.

a megbeszélésen jelen volt szarka károly külügyminiszterhelyettes, jaakko kalela, a finn elnök külpolitikai tanácsadója, valamint matusek tivadar hazánk helsinki és osmo va:inöla:, finnország budapesti nagykövete. /folyt.köv./

t km/mm/ár/gw pr

10.57 070982 0713

-. -

bel

- 13 -

1982.09.07.

sb0017 1 130 mtib1021

„ifjúság és társadalom a 70-es és 80-as években,, - országos elméleti tanácskozás nyiregyházán

1982. szeptember 7. - kedden nyiregyházán, a bessenyei györgy tanárképző főiskolán „ifjúság és társadalom a 70-es és 80-as években,, címmel kétnapos országos elméleti tanácskozás kezdődött.

a tanácskozáson, amelyen az ifjúság helyzetével kapcsolatos társadalmi, politikai és ideológiai kérdéseket vitatják meg, a téma szempontjából fontos tudományterületek művelői, az ifjúságpolitika és a propaganda irányító szerveinek képviselői, a marxizmus-leninizmust oktatók, kisz vezetőik és meghívott fiatalok vesznek részt.

boros sándornak, az mszmp kb agitációs és propaganda osztálya helyettes vezetőjének megnyitóját után tar imre, az mszmp szabolcs-szatmár megyei bizottságának első titkára köszöntötte a tanácskozás résztvevőit, majd „ifjúság és társadalom,, címmel huszár istván, az mszmp kb társadalomtudományi intézetének főigazgatója tartott bevezető előadást. /mti/

ag/kal/umné/ká/zsu ár
11.18 070982 1016

-. -

sb0018 4 180 mtib1026

olcsó vállalati lakás fiatal házásoknak

1982. szeptember 7. - elkészültek azok a lakások, melyeket a pamutfonóipari vállalat kaposvári gyárának munkásszállásán fiatal házások számára alakítottak ki. a gyár - tízmillió forintos költséggel - a munkásszállás egyik régi szárnyának teljes felújításával és átalakításával negyven, egyenként harmincnégy, illetve harminchat és fél négyzetméter alapterületű lakrészt építtetett és rendezett be. a barátságos otthonok egy szobából, konyhából, fürdőszobából és előszobából állnak. a lakbér havonta kétszáz forint, amelyben a villany- és gázköltség, sőt az ágynemű mosatásának ára is benne van. azok a fiatal házaspárok költözhetnek ide, akik a gyárban dolgoznak, s későbbi, nagyobb lakás vásárlása, illetve családi ház építése céljából takarékoskosságot vállalnak. /mti/

gom/hné/ká/zsu pr
12.51 070982 0843

-. -

sb0019 4 160 mtib1027

népi hangszerek kiállítása

1982. szeptember 7. - népi hangszerekből rendezett kiállítás nyílt kedden a marcali munkásmozgalmi és helytörténeti muzeumban. a szeptember végéig látogatható kiállításon nemcsak a közgondolkodás szerint hangszerek tartott tárgyak szerepelnek, hanem megtekinthetők a régi paraszti életben nélkülözhetetlen hangkeltő-, jeladó, hangszert helyettesítő-, ritmuskeltő eszközök is. a hangszereket megszólaltatásuk módja szerint csoportosították. a dobfélék között láthatók egyebek között a somogyban höppögőnek nevezett köcsögdudák. az egész ország népi hangszereinek kultúráját tükröző készítési és használati leírásokkal, eredeti fotókkal kiegészített kiállítás anyaga a szolnoki, a karcagi, a kiskunhalasi, a kiskunfélegyházi, a bajai, a mezőkövesdi, a szegedi, a veszprémi és a kaposvári muzeumból származik. /mti/

gom/hné/ká/zsu pr
12.55 070982 0872

-.-

sb0020 4 150 mtib1028

javulnak az exportlehetőségek - nemzetközi alumíniumipari konferencia székesfehérváron

1982. szeptember 7. - hatvan százalékkal növekszik az idén a magyar alumíniumipar dollárelszámolása exportja és a többlet nagy részét feldolgozott, minőségi termékek teszik ki - jelentették be a kedden székesfehérváron megnyitott nemzetközi alumíniumipari konferencián. a magyar alumíniumipari tröszt, az aluker külkereskedelmi vállalat és a székesfehérvári könnyűfémmű által rendezett 3 napos eszmeceperén a legjelentősebb nyugati megrendelők és termékfelhasználók, közöttük amerikai, japán és nszk-beli alumínium-nagykereskedelmi vállalatok marketing szakemberei vesznek részt, együttesen ötvenen.

a konferencián elmondták, hogy a magyar alumíniumipar javuló exportfeltételeit a nemzetközi alumínium-piac megélénkülése és az elmúlt öt évben végrehajtott hazai termelés- és gyártmánykorszerűsítés együttesen teremtette meg. a külföldi felhasználók készleteinek csökkenése az alumíniumtermékek - elsősorban az igényesebb, különlegesen feldolgozott, kikészített cikkek - árának stabilizálódásához vezetett. a magyar alumíniumexportban az értékesebb, minőségi termékek részarányának jelentős növekedése javította a hazai termelés gazdaságosságát is.

M

a háromnapos marketing-konferencia során a külföldi üzletemberek megismerkednek a székesfehérvári könnyűfémmű új üzemeivel és termékeivel. mint ismeretes, székesfehérváron az idén befejeződő, 6,7 milliárd forintos beruházással az eddigi 110 ezer tonnáról 170 ezer tonnára emelik az alumínium-félgyártmányok évi termelését. bővül a kovácsolt és préselt termékek választéka, s a hengereltáru minőségének javítása mellett már 0,5 milliméternél vékonyabb alumíniumszalagokat és felületkezelt profilokat is számos változatban készítenek.

a magyar alumíniumipari tröszt termékeinek növekvő versenyképességét jelzi, hogy az eddigi jelentős alumíniumtömb kivitelét egyre általánosabban a feldolgozott és kész alumínium termékek, illetve félgyártmányok, közöttük a precíziós alumínium-öntvények és ötvözetek exportja váltja fel. szélesedik a hazai alumíniumfeldolgozók és a nyugati felhasználók közvetlen kooperációja. az ilyenfajta együttműködés is főleg különböző készárúk - alumínium épületelemek, tetőszerkezetek, nyílászárók, bányatámok - gyártására vonatkozik. mint a konferencián bejelentették, a közeljövőben a magyar alumíniumipari tröszt külkereskedelmi vállalata, az aluker, és az nszk-beli aluteam cég közös értékesítő vállalatot hoz létre. /mti/ zsi/kz/zsu pr
13.04 070982 2530

-.-

sb0021 4 130 mtib1029

fogadás brazilia nemzeti ünnepén

1982. szeptember 7. - francisco de assis grieco, a brazil szövetségi köztársaság magyarországi nagykövete kedden rezidenciáján fogadást adott hazája nemzeti ünnepe alkalmából. a fogadáson részt vett faluvégi lajos, a minisztertanács elnökhelyettese, garai róbert külügy- és herkner ottó külkereskedelmi miniszterhelyettes, valamint gazdasági és társadalmi életünk több képviselője. jelen volt a budapesti diplomáciai képviselők számos vezetője és tagja is. /mti/

t/kj/ár/zsu pr

13.08 070982 0531

M

-.-

sb0022 4 180 mtib1030

időjárásjelentés /1.rész/

1982. szeptember 7. - a meteorológiai intézet jelenti 1982. szeptember 7-én 12.00 órakor:

a meleg csak mérséklődik

kedden délelőtt dél-olaszországtól ukraina nyugati részéig húzódtott az a 400-1000 km széles, lassan kelet felé sodródó, gyengülő meleg légnyelv, ami hétfőn magyarországon a szélsőséges meleg időt okozta. az alpok térsége, észak-olaszország és az adriai-tenger északi része fölött záporokat, zivatarokat adó felhőzet kavargott. ezen kívül borult, csapadékos idő volt még Európában a brit-szigeteken, a skandináv-félsziget déli felén, illetve moszkva térségében. a kontinens többi részén a napsütés jellemezte az időjárását.

kedden délelőtt magyarországon is tulsulyban volt a napsütés, de helyenként néha megnövekedett a felhőzet, sőt egy-két helyen gyenge zápor is előfordult.

hétfőn viszont még országszerte igen száraz, szeles, szélsőségesen meleg idő volt. átmeneti, gyenge felhősödés is csak a nyugati határvidéken fordult elő. a hőmérséklet hétfőn délután 28-34 fok, kedden hajnalban 13-19 fok között volt.

kedden 11 órakor 23-28 fok közötti hőmérsékletet jelentettek.

a balaton vize siófoknál 22 fokos volt.

budapesten hétfőn a hőmérséklet napi középértéke 25,3 fok, a százéves átlagnál 6,7 fokkal magasabb volt.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 27 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 1013 mbar, alig változik.

a szerda estig várható időjárás:

délnyugat felől valószínűleg még ma /kedden/, átmenetileg megnövekszik a felhőzet, szórványos zápor, zivatar is várható.

a déli, délnyugati szél megélénkül, zivatar idején átmenetileg erősödik, később a dunántúlon északnyugatra fordul és gyakran erős lesz. a legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 15-20 fok között, a legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán 23-28 fok között várható.

/folyt./

zsu pr
13.16 070982 1944

-.-

sb0023 4 180 mtib1031

időjárásjelentés /2.rész/

a balatonnál ma estig:

többnyire gyenge 10-20 km/óra, változó irányú szél időnként kissé megélénkül /30-35 km/óra/

a délután átmenetileg megnövekvő felhőzetből egy-két helyen átfutó zápor lehet. a levegő hőmérséklete délután 27 fok, késő este 23-24 fok körül alakul.

a víz 22 fokos.
budapesten szerda reggelig:

valószínűleg csupán éjszaka lesz átmeneti felhősödés, záporral, esetleg zivatarral. a déli szél többnyire élénk lesz. a hőmérséklet késő este 23 fok körül, holnap hajnalban 17 fok körül alakul.

a duna vízállása budapestnél 250 cm, hőmérséklete 18,6 cm.

/mti/

zsu pr
13.19 070982 0703

-.-

sb0024 4 150 mtib1032

nemzetközi földmunkagépesítési tanácskozás - sajtótájékoztató

1982. szeptember 7. - építkezéseinken megközelítően évente 90 millió, a gyöngyösvisontai thorez külfejtésnél pedig a lignitet takaró földréteg eltávolításával a széntermelésnek többszörösét, évi 50 millió köbméter földet kell megmozgatni gépeinknek. e munkák fejlesztését, a gépek és berendezések gazdaságosabb működtetését segíti hat szocialista ország - bulgária, csehszlovákia, lengyelország, magyarország, az ndk és a szovjetunió - szakembereinek tapasztalatcseréjével a xi. nemzetközi földmunkagépesítési tanácskozás, amelyet szeptember 13-16. között rendez budapesten az építőipari tudományos egyesület. erről a találkozóról tartottak kedden sajtótájékoztatót a mtesz székházában az egyesület képviselői.

elmondották, hogy több mint 200 külföldi és hazai szakember mintegy 50 előadás alapján tájékozik a földmunkák gépesítésében az utóbbi öt évben elért tudományos és műszaki eredményekről. építőiparunk és külfejtéses bányászatunk ugyszólván csak külföldi földmunkagépekkel dolgozik, mert nálunk nem állítanak elő ilyen berendezéseket. szocialista partnereink viszont valamennyi alapgépet gyártják, s ezért nagy érdeklődés előzi meg azokat az előadásokat, amelyek e berendezések sokoldalúságát növelő újfajta kiegészítő munkaszerkezeteket ismertetnek. magyar és külföldi beszámolók alapján nagy figyelmet szentelnek azoknak az új alkatrész- és részegység-diagnosztikai módszereknek, amelyek szerint az eddiginél pontosabban határozhatják meg a várható javítás és csere időpontját. ezzel fejlesztik ugyanis a karbantartás tervszerűségét, s megelőzik a váratlan hibákat. sok előadás alapján foglalkoznak a gépek megbízható működését és a munka kifogástalan minőségét ellenőrző műszerek többoldalú felhasználásával. ezek közé tartozik a lézeres berendezés, amelyből nálunk már mintegy százötvenet használnak arra, hogy munka közben ellenőrizzék például az elsímitott talaj síkját vagy a föld alatti alagutak irányát. így hosszadalmas teodolitos mérések nélkül, menet közben állíthatják a gépet a kívánt helyzetbe, irányba.

a tanácskozás és tapasztalatcsere alapján ajánlásokat dolgoznak ki a földmunkák fejlesztéséről, s javaslataikat az illetékes tárcák elé terjesztik. /mti/

sb/jk/sa sl pr

13.48 070982 2291

-.-

sb0025 4 150 mtib1033

sajtótájékoztató a kertbarátok és kistenyésztők viii. országos kiállításáról

1982. szeptember 7.- szeptember 10-én, debrecenben megnyílik a kertbarátok és kistenyésztők viii. országos kiállítása - erről tartott kedden sajtótájékoztatót gyuró ferenc, a hazafias népfront kertbarátok és kistenyésztők országos társadalmi szövetségének elnöke, a hazafias népfront budapesti székházában.

elmondta, hogy a mezőgazdasági tervek teljesítésében a kistermelőknek igen jelentős a szerepük, az összes termék egyharmadát ők állítják elő. mezőgazdasági kistermeléssel 1,4 millió család, ötmillió lakos foglalkozik, s tevékenységük meghatározó a friss zöldség-, gyümölcs-ellátásban, és a husalapanyagok biztosításában. munkájukat különböző szervezetek - áfész-ek, szakcsoportok, kertbarát körök - fogják át. különösen népes a kertbarát körökbe tömörült kertművelő gazdák tábora, jelenleg ezernél több ilyen közösség munkálkodik országszerte. a most megrendezésre kerülő kiállítás megyénként a két legeredményesebben tevékenykedő kertbarát kör számára ad lehetőséget a bemutatkozásra, s a vetélkedésre - szigorú zsűri bírálja el ugyanis melyik közülük a legjobb. a kertbarát körök mindegyike külön kiállítási standot állít fel, ahol gyümölcsök, szőlők, házilag tartósított készítmények sorakoznak fel.

az ötévenként megrendezendő kiállításon a legeredményesebben működő kisállattenyésztő szakcsoportok is helyet kapnak. többségük baromfit, nyulat, galambot és prémesállatot tart, együttműködve az őket támogató nagyüzemekkel. ennél is jelentősebb a szerepük a jó színvonalú husellátásban, s az exportban, hiszen a sertésállomány 50 százalékát háztáji portákon, kisüzemekben tartják.

a következő években sem csökken a kistermelés szerepe, ezt tükrözi majd a bemutató, amely támpontot ad az érdeklődőknek a kisüzemi körülmények között jól hasznosítható új zöldségtermesztési technológiákról, s a legújabb tudományos módszerekről. /mti/

sl/zsu pr

14.02 070982 1965

-.-

sb0026 4 160 mtib1034

évadnyitó a vidám szinpadon

1982. szeptember 7. - kedden évadnyitó társulati ülést tartottak a vidám szinpadon. bodrogi gyula művészeti igazgató köszöntötte az együttest, közöttük az ismét ideszereződött kabos lászlót, és az új tagokat: kállay ilonát, horváth gyulát, straub dezsőt, valamint az új dramaturgot vinkó józsefet. elmondta: továbbra is a politikai kabaré elsődleges szerepének a megőrzése az alapvető céljuk, ám a művészi színvonal emelése, a korszerű színészi játék kibontakoztatása, a rendezői munka megújítása és a társulat fejlődése érdekében színesítik, gazdagítják a műsortervet. olyan darabokat is színre visznek, amelyek megtartva a szórakoztató szándékot, árnyaltabban és korszerűbben ábrázolják társadalmunkat.

november végén mujtatják be csukás istván-bergendy istván süsü, a sárkány gyermek-musicaljét szabó attila vendégrendezésében, és tervezik szakonyi károly drága nők című bohózatának, valamint egy új kabarének a bemutatását. ez utóbbi ideiglenes címe: beszéljünk a pénzről! a kis szinpad műsorára tüzik a „magyar nótafa,, a népszerű zongorista, seress rezső életét felelevenítő szomorú vasárnap című játékot, amelynek írója müller péter. ugyanitt lesz a premierje szilágyi jános hogy van? című „élműsorának,, valamint körmendi jános levelek az urológiáról című, közelmúltban megjelent nagysikerű könyvből készült adaptációnak, a szerző színművész előadásában. jövőre kabaréval emlékeznek meg a svejk világhírű írója, jaroslav hasek születésének 100. évfordulójáról. /mti/

da/ka/ár/gw pr

14.19 070982 1549

-.-

sb0027 4 150 mtib1035

a ruházati kereskedelem kínálata az őszi-téli szezonra /1. rész/

1982. szeptember 7. - a fer ruházati kereskedelmi vállalat őszi-téli kínálatáról tartott sajtótájékoztatót kedden jámbor istván vezérigazgató-helyettes. elmondta többek között, hogy az áruválasztékot széles körű piaci információk alapján állították össze. különösen nagy figyelmet fordítottak arra, hogy az egyes ruhadarabok variálhatók, külön-külön és együttesen is hordhatók legyenek. ez a vevők pénztárcáját is kíméli, hiszen ruhatárukat úgy is kialakíthatják, ha külön-külön, folyamatosan vásárolják meg az egymást kiegészítő - s a szezonnak éppen megfelelő - darabokat.

M

különösen jól variálhatók a sportos öltözékek, ezekből 30 százalékkal többet kínálnak, mint tavaly. a választékban több a szörme és műszörme kabát, amelyekből korábban nem volt elegendő. változatlanul nem tudják azonban kielégíteni az igényeket irhakabátokból.

nagy a választék a gyermek, női és férfi steppelt kabátokból, amelyeket műszörmével vagy valódi szörmével béleltek, s van belőlük sportos, valamint utcai, városi viseletre alkalmas is. újdonságnak számítanak a fer kínálatában a női és bakfis kötötttruhák, amelyek számtalan színben és fazonban állnak a kiskereskedelmi partnerek rendelkezésére.

az idei őszi-téli kínálat a korábbiaknál jobban kedvez azoknak is, akik mérete eltér az átlagostól. kabátokból, kosztümből a moletteknek is izléses és főként divatos darabokat kínálnak. ^{nek}

nemcsak a nőknek és a gyerekeknek, a férfiaknak is a variálható öltözékeket javasolja és kínálja a vállalat. a kombinálható öltözék darabjai: blézerek, sportzakók és különféle szövetnadrágok, változatos színekben is kaphatók. a férfidivatban ismét megjelentek az elegáns öltönyök és a mellények, a sportruházat mellett ezekből is széles választékot nyújtanak.

az igényekhez alkalmazkodva és a divat változásainak megfelelően a vállalat folyamatosan felfrissíti és bővíti áruválasztékát. a nagy konfekciógyárak szériatermékei mellett egyre több olyan egyedi darabot is kínálnak, amelyeket szövetkezetekkel és a helyiipari vállalatokkal készíttetnek.

/folyt. köv./ sa

14.33 070982 2141

M

-.-

sb0028 4 150 mtib1036

a ruházati kereskedelem kínálata az őszi-téli szezonra /2. rész/

a vezérigazgató-helyettes végezetül bejelentette, hogy rövidesen megnyitják új, megnagyobbított bemutatótermüket, ahol a kiskereskedelmi partnerek kiszolgálása színvonalasabb és kulturáltabb lesz. az új bemutatótermében ezenkívül több olyan tevékenységet is folytatnak majd, amelyekre ezideig helyszüke miatt nem volt lehetőségük. terveikben szerepel egyebek között, hogy az iparral közösen kiállításokat, bemutatókat rendeznek, amelyek a kereskedelem és a termelővállalatok kapcsolatát erősítik. „szakmai fórumot”, is létrehoznak, amelynek fő célja, hogy elősegítse a kínálat és a kereslet összehangolását. /mti/

mg/mi/sa sl ká

14.36 070982 0713

-.-

sb0029 4 150 mtib1037

microcoll, 82 - tanácskozás a mikrohullámu távközlésről

1982. szeptember 7.- a magyar tudományos akadémia disztermében kedden mikrohullámu távközlési tanácskozás kezdődött csaknem ötszáz hazai és külföldi szakember részvételével. a bevezető előadást a rádiótudományok nemzetközi uniójának képviselőjében a holland f. louis h. m. stumpers, a magyar tudományos akadémia tiszteleti tagja tartotta. többek között elmondta: a távközlés viharosan gyors fejlődését főként annak köszönheti, hogy ezen a területen késedelem nélkül alkalmazták a legújabb műszaki eredményeket, korunk elektronikájának legjelentősebb termékeit. ezekben a magas szinten integrált áramkörökben néhány négyzetmilliméteres területen több ezer - s hamarosan több mint százezer - elemi alkatrész helyezhető el. a bevezető előadás azokról az alkatrészekről és áramköri megoldásokról - elektronikusan hangolható szűrőkről, kódolókról - adott részletes áttekintést, amelyek az új technológiák bevezetéséhez és az új alkatrészek alkalmazásához feltétlenül szükségesek.

a továbbiakban előadás hangzott el az olasz kísérleti távközlési műhold tapasztalatairól, majd a magyar szakemberek ismertették a távközlési kutató intézetben kidolgozott mikrohullámu rádiórelé-családok fejlesztése során elért eredményeiket. a csehszlovák előadó a tesla cég mikrohullámu rádió-reléjéről tájékoztatott.

M

a mikrohullámu távközlés rendszerelméletével foglalkozó szekcióban elhangzott előadások főként azokat a feladatokat körvonalazták, amelyeknek megoldása biztosíthatja a zsfolt távközlési programok zavartalan lebonyolítását.

már a tanácskozás első napján bebizonyosodott, hogy csak a tudomány képviselőinek nemzetközi összefogásával, közös munkájával biztosítható a világ növekvő távközlési igényeinek kielégítése. a magyar szakemberek számára is segítséget nyújtanak a konferencián elhangzó tudományos eredmények ahhoz, hogy megoldják a közeljövő feladatait: egyebek közt, hogy a tévéadás országunk minden pontján vehető legyen a távközlési műhold közvetlen műsorszórása segítségével, s nem utolsósorban, hogy iparunk az élesedő világversenyben is képes legyen új, korszerű mikrohullámu berendezések exportjára. /mti/

mg/ka/sa sl ká

14.45 070982 2221

-.-

sb0030 4 150 mtib1038

megalakult az észak-hajdusági mezőgazdasági együttműködés

1982. szeptember 7. - több mint egy esztendei előkészítés után kedden hajdudorogon tíz hajduböszörményi, hajdunánási és hajdudorogi termelőszövetkezet, továbbá két szövetkezeti közös vállalat megalakította az észak-hajdusági mezőgazdasági együttműködést.

az alakuló ülésen részt vett sikula györgy, a hajdu-bihar megyei pártbizottság első titkára és lehoczki mihály, a tot főtitkárhelyettese is.

az észak-hajdusági mezőgazdasági együttműködés taggazdaságai 55 ezer hektáron gazdálkodnak. 1981-ben 3 milliárd forint volt az árbevételük, és 360 millió forint a mérleg szerinti nyereségük. ezt az előző évhez képest kiugró eredményt döntően a hatékonyság növelésével érték el. az együttműködés alapító vagyonának, valamint működési költségei fedezésére 25 millió forintot szavaztak meg a taggazdaságok.

az együttműködést létrehozó szövetkezetek többsége magas színvonalon gazdálkodik, eredményeik alapján az élenjárók közé tartoznak. valamennyien felismerték, hogy termelékenységük növelésének forrásai kimerültek, ezért a jövőben főként a szellemi kapacitások és az anyagi javak ésszerűbb hasznosításával igyekeznek

M

V extenziv

előbbre jutni, fokozott mértékben akarják kihasználni a szolgáltatásokban, a közös tervezésben, a termelési és az értékesítési kockázat megosztásában rejlő lehetőségeket. a tanács a legközelebbi feladatok közé rangsorolta az ülésen a gabonaprogram megvalósításának meggyorsítását, korszerű növénytaplálási eljárások bevezetését, az energiafelhasználás racionalizálását, a közös alkatrész-bázis megteremtését, a rétterületek vizgazdálkodásának javítását. célszerűnek tartják a saját üzemanyag-szállító kapacitás létrehozását és a repülőgépes szolgáltatás teljes körűvé tételét.

a taggazdaságok ezeket a célkitűzéseket az egyesülésben szorosan együttműködve, gazdasági és jogi önállóságuk megtartásával akarják megvalósítani. /mti/

szü/é/er kz

14.46 070982 1955

-. -

sb0031 4 130 mtib1039

Linzbe utazott a magyar állami hangversenyzenekar

1982. szeptember 7. - a magyar állami hangversenyzenekar, amely a napokban tért haza a dubrovniki és az athéni fesztiválról, kedden Linzbe utazott, ahol ferencsik jános főzeneigazgató vezényletével tíz hangversenyt ad az ottani kodály-centenárium ünnepségek alkalmából. a műsoron kodály koncertója és a budavári te deum, valamint haydn c-dur orgonaversenye szerepel. a haydn orgonaverseny szólistája ella istván. a budavári te deum előadásán a budapesti kórus működik közre, az énekes szólisták pittí katalin, barlay zsuzsa, korondy györgy és sólyom-nagy sándor. /mti/

ka/sa -ár ká

14.50 070982 0650

-. -

sb0032 4 150 mtib1041

kertészeti gépesítési kongresszus

1982. szeptember 7. - kedden, a magyar agrártudományi egyesület és a gépipari tudományos egyesület szervezésében kertészeti gépesítési kongresszus kezdődött budapestben, a kertészeti egyetemen.

a háromnapos tanácskozáson az ágazat legidősebb kérdéseit vitatják meg. a konferencián többek között a termeléssel járó gazdasági és energiagondok hatásairól, az anyag- és energiatakarékos termelési technológiákról, a hódgép távlati gépfejlesztési terveiről, az alma feldolgozásáról tartanak előadásokat. ezenkívül csaknem félszáz referátum hangzik el, melyek várhatóan felvázolják az egész ágazat fejlődésének főbb irányait.

a konferenciát dimény imre, a kertészeti egyetem rektora nyitotta meg. elmondotta, hogy magyarországon a mezőgazdasági, főleg a kertészeti gépesítés éppen az olcsó olaj korszakában tört előre. az azóta bekövetkezett árszerkezeti változások csak részben módosították a gazdálkodási szemléletet. a gépesítés terén elsősorban olyan fejlesztéseknek van létjogosultságuk, amelyek szigorúan számolnak a ráfordítás és a hozam viszonyával, és az emelkedő energiaárak ellenére is gazdaságosnak bizonyulnak. a műtrágyázás hatékonysága például jelentősen növelhető, ha kellő elosztásban, arányban és időpontban alkalmazzák a készítményeket. ehhez azonban megfelelő gépek kellene, amelyek alkalmasak a műveletek pontos kivitelezésére. a műtrágya felhasználása mellett indokolt a gazdaságokban keletkező istállótrágya eddiginél kiterjedtebb hasznosítása is. mindezt ma még gátolja, hogy csak kevés helyen állnak rendelkezésre ehhez megfelelő gépek. az emelkedő energiaárak, a növekvő üzemeltetési költségek tehát nem a gépesítés visszaszorítását, hanem elsősorban a gépek ésszerűbb, takarékosabb, gazdaságosabb felhasználását teszik szükségessé, és azt, hogy a konstruktőrök, a műszaki fejlesztők, a technológusok eredményesebben alkalmazkodjanak az időközben végbement változásokhoz.

a konferencia, melyre több szomszédos országból is érkeztek szakemberek, szerdán és csütörtökön is folytatja munkáját. az előadások mellett gépbemutatókat is rendeznek, melyeken a zöldség- és a gyümölcstermesztés gépeit tekinthetik meg az érdeklődők. /mti/

pf/jk/sa sl ká

14.59 070982 2231

-. -

sb0033 4 180 mtib1042

halálos közlekedési balesetek

1982. szeptember 7. - a szarvaskő és bélapátfalva közötti utszakaszon kalmár péter 17 éves tanuló, egri lakos személygépkocsival áttért az uttest bal oldalára, és ott összeütközött a vele szemben haladó motorkerékpárral. a baleset következtében a motorkerékpár vezetője, kormos lajos 62 éves nyudijas balatoni lakos a helyszínen meghalt, utasa sulyos, a személyautóban utazó két kiskorú gyermek pedig könnyű sérülést szenvedett. a vizsgálat eddigi adatai szerint kalmár péter a megengedett sebességnél gyorsabban hajtott. a rendőrség bevonta vezetői engedélyét, és tovább folytatja a baleset vizsgálatát.

kisvárdai belterületén dolhai jános 51 éves segédmunkás, ajaki lakos kerékpárjával áttért az uttest bal oldalára, majd az ut mentén lévő 4 méter mély csatornába esett, és a helyszínen meghalt. a baleset vizsgálatát a rendőrség megkezdte.

kisvárdai belterületén tóth lajos 27 éves gépkocsivezető, papi lakos tehergépkocsival drótkötéllel vontatott egy fékhiba teherautót. a vontatott tehergépkocsi egy kereszteződésben kisodródott, és elütötte a járda szélén álló három kisgyermeket. a baleset következtében a kisgyermek közül domoszlai heléna 6 éves kisvárdai kisleány olyan sulyos sérülést szenvedett, hogy kórházba szállítás közben meghalt. a másik két gyermek könnyű sérülést szenvedett. a vizsgálat eddigi adatai szerint tóth lajos a meghibásodott gépjárművet szabályellenesen vontatta, és a megengedettnél gyorsabban hajtott. a rendőrség bevonta vezetői engedélyét, és tovább folytatja a baleset vizsgálatát.

a nagydorogi vasútállomáson telegdi sándor 57 éves fuvaros kisiparos, nagydorogi lakos lovaskocsijára rakodott. eközben az egyik ló lelépett a rampáról, és magával rántotta a másik lovat, a kocsival együtt. a baleset következtében a kocsin tartózkodó telegdi sándorra ráborult a kocsi, és a szerencsétlen ember a helyszínen meghalt.

bordány község belterületén egy kanyarban tóth lászló 19 éves felszolgáló, szegedi lakos személygépkocsijával az utpadkára hajtott, és egy fának ütközött. a baleset következtében a személygépkocsi utasai közül lajkó jános 19 éves felszolgáló és nagy mária 17 éves segédmunkás, bordányi lakosok a helyszínen meghaltak. tóth lászló és másik két utasa sulyos sérülést szenvedett. a vizsgálat eddigi adatai szerint a személyautó vezetője nem a látási és útviszonyoknak megfelelő sebességgel vezetett. a baleset vizsgálatát folytatják. /mti/

jk/sa ká

15.01 070982 2473

-.-

sb0034 4 160 mtib1043

tanévnyitó gödöllőn, pécsen és szombathelyen

1982. szeptember 7. - tanévnyitó ünnepi nyilvános ülést tartottak kedden gödöllőn az agrártudományi egyetemen. biró ferenc rektor beszédében egyebek között hangsúlyozta: évek óta növekszik az érdeklődés a mezőgazdasági pályák iránt. ezt igazolja, hogy az idei évben a mezőgazdaságtudományi és a mezőgazdasági gépészmérnöki karon egyaránt többszörös volt a tuljelenkezés. a rektor beszédét követően került sor a címzetes egyetemi tanári és docensi címekről szóló okmányok átadására, majd a több, mint háromszáz első éves hallgató esküt tett. a tanévnyitó ünnepségen fábián gyula nyugalmazott professzort, az egyetem volt tanszékvezetőjét honoris causa doktorrá avatták.

a pécsi janus pannonius tudományegyetem ünnepélyes tanévnyitóján, amelyen részt vett korcsog andrás művelődési minisztériumi államtitkár, az egyetem tanácsa nevében dr. földvári józsef rektor köszöntötte a hallgatókat, köztük az első éveseket: nyolcszáz jogász, közgazdász és pedagógus hallgatót. ez az első tanév, amelyet három fakultással kezdenek meg. a jogtudományi és a közgazdaságtudományi kar mellett - a minisztertanács határozatának megfelelően - az idén létrehozták a tanárképző kart is. az átszervezéssel megteremtették az egységes tanárképzés kereteit, vagyis a leendő pedagógusok egyaránt jogosultak lesznek általános iskolai és középiskolai oktatásra.

az egyetem tanácsa aranydiplomát adományozott 14 személynek, akik ötven évvel ezelőtt szereztek jogászdoktori, illetve tanári oklevelet, s szakterületükön kiváló eredménnyel működtek. a diplomákat a keddi tanévnyitón adták át.

a szombathelyi tanárképző főiskola tanévnyitó ünnepi tanácsülésén, melyen részt vett dr. hanga mária művelődési miniszterhelyettes, ötszáz két első évest fogadtak főiskolai polgárrá, három pedagógust pedig gyémánt-, tizenegyet aranydiplomával tüntettek ki. az ünnepi tanácsülést követően felavatták a főiskola új, háromszáz személyes kollégiumát. az ötszintes épületben a három ágyas lakószobák, a tanulóhelyiségek mellett fürdők, konyhák, mosó-vasalóhelyiségek, tágas társalgók kaptak helyet. /mti/

vir/igó/kre/er ká

15.08 070982 2156

d

-.-

sb0035 4 150 mtib1044

a szolnok megyei tanács vb ülése - telkek családi ház-építőknek

1982. szeptember 7. - szolnok megyében csakugy, mint az ország más vidékein, máris nagy és folyamatosan tovább növekszik az érdeklődés a hagyományos és a csoportos családi ház-építés iránt. főleg a nagyobb településeken épül a korábbinál több családi ház magánerebből, mint a megyei tanács végrehajtó bizottságának keddi ülésén elmondották, a tanácsok a telekkinál javításával és az indokolatlan építési tilalmak megszüntetésével segítenek az építőknek. a megyében jelenleg is megközelítőleg 4.500 telek áll az építők rendelkezésére, s úgy tervezik, hogy 1985-ig együttesen több mint tizenháromezret kutatnak fel, s adnak át nekik.

ve témával foglalkozó

foglalkoztak az ülésen azzal a jelenséggel is, hogy a családi ház-as telkek tartós használatba adásának bevezetése után helyenként átmenetileg csökkent az állami telkek iránti kereslet, és megnőtt a személyi tulajdonu telkek forgalma, s ennek hatására emelkedtek a telekárak. hozzájárult az árak emelkedéséhez az is, hogy a tartós használatba adott telek után fizetendő díj helyenként még a szabadforgalomban kialakult telekártnál is magasabb. a végrehajtó bizottság egyetértett azzal, hogy a helyi tanácsok különféle kedvezményekkel szorítsák le a használati díjat. a telekbiztosítás mellett a tanácsok olcsó títusterveket is ajánlanak az építőknek: egy év alatt 1.100-nál is több ajánlott tervet adtak el a megyében. az építkezés megkönnyítése, meggyorsítása érdekében az építőipari szervezeteket, gazdasági munkaközösségeket gépkölcsönzésre, és anyagbiztosításra ösztönzik a tanácsok. /mti/

ertd/kné/kz/mz ká

15.11 070982 1646

as

--

sb0036 4 160 mtib1045

Lipták gábor kitüntetése

1982. szeptember 7. - az elnöki tanács lipták gábor irónak 70. születésnapja alkalmából, irodalmi munkássága elismeréseként a munka érdemrend arany fokozatát adományozta. a kitüntetést tóth dezső művelődési miniszterhelyettes kedden adta át. /mti/

mi/sa -ár ká

15.12 070982 0303

--

sb0037 4 150 mtib1046

csemegeszlő bemutató

1982. szeptember 7. - csemegeszlő fajtabemutatót tartottak kedden a kertészeti egyetem szőlészeti és borászati kutató-intézetének kecskemét melletti telepén. 860 hazai és külföldi étkezési szőlőfajta több évig tartó megfigyelése, összehasonlítása alapján a szakemberek úgy ítélték: íz-, zamát- és illat szempontjából a magyar menesítésű szőlők verhetetlenek, s a legjobbaknak már a tetszetőssége sem marad el a külföldiekétől. valamennyi nagy bogyóju, ropogós husu és hektáronkénti hozamuk - tíz év átlagában - eléri a 10-12 tonnát. ugyanakkor legtöbbjük kettős hasznosítású: szolgálhatnak boralapanyagul, de illatos üdítő italok gyártására is alkalmasak. az új hibridek nemesítői messzemenően figyelembe vették a termelők igényeit, jó néhány törzs ellenáll a peronoszpórának, s rothadásmentesek a bogyók. a bemutatott fajták legkorábbi julius végén, a legkésőbbiek pedig október elején szüretelhetők, ami folyamatost szedést, értékesítést tesz lehetővé. mint elmondták a bemutatón, az új csemegeszlőfajták évek óta elszaporításra várnak. a telepítésre vállalkozó kiskertek igényét nem győzi kielégíteni az intézet, s jelenleg nyolc kiváló tulajdonságú csemegeszlő elszaporítása keres nagyüzemet. az eddigi felmérések szerint főleg a házi kertek keresik a jó étkezési szőlőfajtákat, amik a nagyüzemi ültetvényekről kézimunka-igényességük miatt szorultak ki. /mti/

Lász/bné/kz/ig ká

15.33 070982 1424

as

--

sb0038 4 160 mtib1047

a környezetvédelemről tárgyalt a csongrád megyei tanács vb

1982. szeptember 7. - a terület környezetvédelmének távlati feladatairól tárgyalt keddi ülésén a csongrád megyei tanács végrehajtó bizottsága, a fő feladat, mint hangoztatták, az élővizek - a tiszta, a maros, a körösök - továbbá a vizadó rétegek védelme, s ugyanígy a motorizáció fejlődése arányában növekvő légszennyeződés elleni védekezés. az elmúlt tervidőszakban 45 millió forint szennyvízbírságot és 140 millió forint csatornabírságot róttak ki a megyében működő vállalatokra, a hatása nem is maradt el: azóta számos helyen megoldották a problémát, a szegedi szénhidrogén-medencében megvalósított óvintézkedések eredményeként ma már az egész olajmező körülbelül csak annyi olajjal szennyezi a tiszát, mint egy motorcsónak. a szegedi központi kenderipar fokozott oxigén-adagolással „kedvez”, a kenderáztatást segítő baktériumoknak, így azok hatékonyabban dolgoznak, ami annyit jelent, hogy többmillió liter köbméterrel csökken az élővizet szennyező áztatóvíz-kibocsátás, a területen a gépjárművek száma megközelíti a százézetet, ami nagy légszennyezéssel jár, ezért a jövőben szegedi tömegközlekedésben előnyben lesznek a trolibuszok, a benzines járművek légszennyezésének csökkentésére a közlekedés irányítására szolgáló jelzőlámpa-rendszereket összehangolják úgy, hogy lehetőleg mindenütt kialakuljon a „zöld hullám”, ez azt jelenti, hogy optimális sebesség mellett a gépjármű folyamatosan haladhat, nem kell az utkereszteződésekben megállnia, s így a „passzív”, állásidő csökkentésével a légszennyeződés, a szénmonoxid-kibocsátás is csökken. a környezetvédelmi feladatok elősegítésére fokozottabban kívánják vonni a szegedi egyetemi, akadémiai tudományos kutató intézeteket. /mti/

dob/f/kz/mz ká

15.34 070982 1778

as

-.-

sb0039 4 130 mtib1048

bírói küldöttség kubából

1982. szeptember 7. - dr. szilberek jennek, a legfelsőbb bíróság elnökének meghívására kedden budapestre érkezett a kubai köztársaság legfelsőbb népbíróságának dr. josé raul amaro salup elnök vezette küldöttsége, hogy tanulmányozza hazánkban a legfelsőbb bíróság munkáját és elvi irányító tevékenységét. a vendégeket a ferihegyi repülőtéren dr. szilberek jennek fogadta, jelen volt jorge rodriguez grillo, a kubai köztársaság budapesti nagykövetségének ideiglenes ügyvivője. /mti/ of um ár ká

15.37 070982 0530

-.-

sb0040 4 160 mtib1049

magyar éneksiker hollandiában

1982. szeptember 7. - a hollandiában a közelmúltban véget ért s-hertogenbosch-i nemzetközi énekversenyen az idén a száz résztvevő között négy magyar indult, valamennyien bejutottak a középdöntőbe, ketten pedig a döntőbe, ahol komlósi ildikó, a liszt ferenc zeneművészeti főiskola elsőéves opera tanszakos hallgatója az oratórium kategóriában második díjat nyert. /mti/ da um ár ká

15.40 070982 0424

-.-

sb0041 4 160 mtib1050

kiállítás a bányában

1982. szeptember 7. - hétfőn, a nógrádi szénbányák tiribesi aknaüzemének épületében megnyílt földi péter festőművész kamaratárlata. a kiállításon a salgótarjánban élő festő mintegy husz akvarellje, kollázsa, rajza látható tíz napon keresztül. a megnyitón

as

megjelent földi péter is, aki válaszolt a bányászok kérdéseire. a kiállítás anyagát a szeptemberi bányász kulturális és sporthetek keretében tiribes után bemutatják a kányási, a szorospatoki aknaüzemben, valamint a nagybáttonyi gázüzemben is. /mti/

csiz/bgné/kz/ig ká

15.41 070982 0561

-. -

sb0042 4 160 mtib1052

v. tóth lászló kiállítása

1982. szeptember 7. - kedden a kőszegi jurisics várban megnyílt v. tóth lászló festőművész gyűjteményes kiállítása. a szombathelyen élő és alkotó művész képein elsősorban a változatos nyugatdunántuli táj szépségei jelennek meg, s az e környezetben élő emberek. a kiállítást szeptember végéig látogathatják az érdeklődők. /mti/

kre/mné/kz/mz ká

15.47 070982 0389

-. -

sb0043 4 150 mtib1054

késleltetik a szüretet heves megyében - törik a kukoricát a hajduságban /1. rész/

1982. szeptember 7. - rövidesen megkezdődik az igazi őszi nagyüzem a mezőgazdaságban. a hajduság legjobb földjein - a debreceni löszháton, a hajduszoboszlói állami gazdaságban - kedden megkezdtek a kombájnok a kukorica betakarítását. e tájon - különösen a fekete földeken - nagyon ritkán fordul elő, hogy már szeptember elején meg lehessen kezdeni a kukorica törését. az ideai korai kezdés azzal magyarázható, hogy a rendkívül száraz és forró augusztus az átlagos évekhez képest 10-12 nappal előbbre hozta a növények érését. a hortobágy térsége az ország csapadékban egyik legszegényebb vidéke, az augusztusi ezt a kedvezőtlen adottságot sokszorosan tetézte: hajdu-bihar megyében az 50 éves csapadékátlagnak a fele hullott le a múlt hónapban, de hajduszoboszló, nádudvar, kaba, földes, püspökladány térségében a 30 százalékot sem haladta meg.

as

közben állandó volt a napsütés és a meleg, s ez meggyorsította az érést. egyes helyeken az aszály valósággal megégette a kukoricát: sok táblán annyira száraz a levele, mint más esztendőben október elején.

az idén szerte a hajduságban jóval hamarabb takarítják be a kukoricát, s erre a kombájnok és a szárítók kijavításával gondosan fel is készültek az üzemek. jelentősen növekedett a fontos takarmánynövény vetésterülete, több mint 100 ezer hektáron termeltek az idén tengerit a megyében. a kombájnoktól behordott szemtermés nagyobb részét a hagyományos módon szárítják, míg a kisebbik hányadát nyersen tárolják az etetésig.

tolna megyében ugyancsak újabb tennivalóhoz, a cukorrépa betakarításához láttak hozzá kedden. elsőként a naki dózsa tsz mintegy száz hektáros répaföldjén kezdték meg a szedést. a termést a kaposvári cukorgyárba szállítják, ahol éppen ezen a napon kezdődött meg az új idény. az üzem körzetéhez tartozó három megyéből irányvonalakkal és közúton már eddig csaknem tizenháromezer tonna répa érkezett a gyár területére. ez három-négy napi készletnek felel meg.

/folyt.köv./ um

15.56 070982 2050

-. -

sb0044 4 150 mtib1055

késleltetik a szüretet heves megyében - törik a kukoricát a hajduságban /2. rész/

heves megye történelmi borvidékein befejezték a szüreti felkészülést, a feldolgozó üzemekben is megtartották a gépszemléket. a kedvező idő miatt azonban, amennyire csak lehet, még késleltetik a nagyszüretet. úgy tervezik, hogy csak szeptember 20-a után kezdik meg a minőségi bort adó fajták szedését. az idei őszi érlelés hatása ugyanis naponta sokat javít a szőlő minőségén. a szeptemberi szokatlanul erős napfény a cukortartalom és a jelleg alakulására nagyon előnyös. mivel a magasabb értékű mustokért nagyobb árat kaphatnak a gazdaságok, érdekeltek abban, hogy a legalkalmasabb időpontban szedjék le a termést.

a mátraalján helyenként kedden már szüretelték a korai érésű fajtákat, de csak azokon a területeken, ahol teljes az érés, és a várakozásnak nincs semmi jelentősége. /mti/ szü, blb, káp, kov um kz ká

15.57 070982 0910

as

sb0045 4 150 mtib1056

magyar- finn közös szeminárium

1982. szeptember 7.-

kedden a szakszervezetek elméleti kutatóintézetében megkezdődött a munkaerőhelyzettel, munkaerőgazdálkodással foglalkozó magyar- finn közös szeminárium. a szeki és a finn szakszervezeti központhoz tartozó gazdaságkutató intézet tudományos kutatói, képviselői kölcsönösen beszámolnak országaik munkaerőhelyzetéről, a foglalkoztatáspolitikai távlati terveiről, a szakszervezetek feladatairól, valamint a munkaerőgazdálkodás időszerei kérdéseiről.

a kétnapos szeminárium megnyitóján buza márton, a szeki igazgatója tájékoztatót adott hazánk gazdasági és szociális helyzetéről, a munkaerőgazdálkodás és a foglalkoztatáspolitikai tükrében. hangsúlyozta egyebek közt, hogy a nehéz világ gazdasági körülmények között is sikerül magyarországon fenntartani a teljes foglalkoztatottságot, kétségtelen azonban, hogy szükségessé válik a bizonyos területeken felszabaduló munkaerő átcsoportosítása. ez azt is jelenti, hogy a dolgozók egyrésze kénytelen lesz szakmát változtatni, s ebben nagyon fontos az átképzés, továbbképzés megszervezése. bizonyos ágazatok - például a szolgáltatás, a kereskedelem, az egészségügy - ugyanis jelentős munkaerő-hiánnyal küzdenek. a szakszervezetek állandóan figyelemmel kísérik a foglalkoztatás alakulását, a kutatóintézet is részt vesz abban a munkában, amelynek során meghatározzák a gazdasági fejlődésnek a foglalkoztatási helyzetre gyakorolt hatásából adódó szakszervezeti feladatokat.

a finnországi foglalkoztatási helyzetről és az általános gazdaságpolitikáról heikki oksanen, a gazdaságkutató intézet, a labour institute for economic research igazgatója tartott előadást. rámutatott egyebek közt, hogy finnországban 1981-ben ismét emelkedni kezdett a munkanélküliség, ami előre láthatóan a nyolcvanas évtized végéig komoly társadalmi problémát jelent.

a szeminárium ezt követően korreferátumokkal folytatódott. szerdán a tanácskozás résztvevői a munkaerőgazdálkodás és a foglalkoztatáspolitikai további időszerei kérdéseit vitatják meg.

/mti/

os/ka/s sl ká

16.00 070982 2074

as

--

sb0046 4 130 mtib1057 /felhasználható 17.00 órától!/

szolidaritási gyűlések

1982. szeptember 7. - három megyében kezdődtek meg kedden az őszi szolidaritási akcióorozat rendezvényei. somogy megyében a boglárlellei híradástechnikai szövetkezet üzemcsarnokában rendezett nagygyűlésen kovács béla, a hazafias népfront országos tanácsának titkára mondott beszédet. a gyűlésről táviratot küldtek az országos béketanácsához, amelyben elítélik az amerikai egyesült államok és a nato agresszív, a világ békéjét súlyosan veszélyeztető konfrontációs politikáját, tiltakoznak izrael közel-keleti agressziója, a palesztin és libanoni nép elleni támadás miatt, szolidaritásukról biztosítják vietnam, laosz és kambodzsa népeit. az őszi akcióorozat csongrád megyei megnyitójaként magyar-koreai barátsági gyűlést rendeztek a derekegyházi állami gazdaság művelődési házában. a gyűlésen felszólalt kim jong szun, a koreai népi demokratikus köztársaság budapesti nagykövete is. afgán-magyar barátsági nagygyűléssel nyitották meg a szolnok megyei akcióorozatot a turkevei filmszínházban. az afgán nép üdvözlését a gyűlésen mohammad nassim bahar, az afgán demokratikus köztársaság budapesti nagykövetségének első titkára tolmácsolta. /mti/

káp/dob/end/st/mz ká

16.11 070982 1212

--

sb0047 4 130 mtib1058

konferencia a kisgyermek nevelésről

1982. szeptember 7. - kedden budapesten megkezdődött a nemzetközi neveléstörténeti állandó konferencia 4. ülészaka. a háromnapos tanácskozáson 26 országból több mint 120 kutató vesz részt. a konferencián - amelynek vendéglátója az ötvös lóránd tudományegyetem - az iskola előtti nevelés történetéről s annak a pedagógia általános történetéhez fűződő viszonyáról tanácskoznak.

a megnyitó ülésen brian simon, a nemzetközi szervezet elnöke és dr. eörsi gyula, az elte rektora üdvözölte a résztvevőket, majd a konferencia elnöke dr. vág ottó neveléstörténész tartott bevezető előadást.

a tanácskozáson három fő témakörben hangzanak el előadások. az óvoda intézményének történetét feldolgozva az óvodai nevelés kialakulásáról, az óvodahálózat nemzetközi megalapozásáról és a mai

as

gyermekintézmény^{ek} xix. századi elődeinek sajátosságairól esik szó. külön szekcióban vitatják meg az óvoda xx. századi fejlődésével, illetve a a kisgyermekkel foglalkozó nevelésméleti rendszerekkel kapcsolatos kutatások eredményeit. e vizsgálódások hasznáról szólva a megnyitó ülésen utaltak arra, hogy az óvodai nevelés mai problémáinak megértése csak történeti fejlődés feltárása alapján lehetséges. ahhoz, hogy a vitatott módszertani, pedagógiai kérdésekre választ lehessen adni, össze kell gyűjteni, s elemezni a korábbi tapasztalatokat is. /mti/

na/mi/s ká

16.11 070982 1406

-.-

sb0048 1 130 mtib1059

koivisto keddi programja /3.rész/

1982. szeptember 7. - a kora délutáni órákban hazánk magasrangú vendége budapest nevezetességeivel ismerkedett. a halászbástyáról pillantást vetett a főváros látképeire, majd a magyar nemzeti galériába vezetett utja. a muzeum falai között megismerkedett a középkori gyűjteménnyel és a xix. századi magyar festészet gazdag tárházával. a városnézés és a muzeumlátogatás során szépvölgyi zoltán, a fővárosi tanács elnöke kalauzolta a finn államelnököt és feleségét. /mti/

km/ka/s -ár hgy

16.16 070982 0537

-.-

sb0049 4 150 mtib1060

gáspár sándor fogadta a togói küldöttséget

1982. szeptember 7. - gáspár sándor, a szot főtitkára, az szvsz elnöke kedden reggel a szot székházában fogadta a /nangbog barnabo/, a togói dolgozók országos szövetsége /cntt/ főtitkára, az afrikai szakszervezeti egység szervezet alelnöke által vezetett togói küldöttséget. a szívélyes, baráti légkörben lezajlott megbeszélésen a tárgyaló felek tájékoztatták egymást a magyar, illetve a togói szakszervezetek tevékenységéről, a szakszervezetek előtt álló legfontosabb feladatokról, a kétoldalú kapcsolatok továbbfejlesztésének lehetőségeiről. a nemzetközi szakszervezeti mozgalom aktuális kérdéseinek áttekintése során nagy hangsúlyt kapott, és a tárgyaló felek kölcsönösen egyetértettek abban, hogy a nemzetközi munkásosztály alapvető érdekeinek védelme megköveteli a szakszervezetek együttműködését, a munkásszolidaritás erősítését. /mti/

mi/s/sl/hgy

16.23 070982 0910

-.-

sb0050 4 130 mtib1061

koszoruzási ünnepség

1982. szeptember 7. - gellért oszkár, kossuth-dijas költő, ujságíró és kritikus születésének 100. évfordulója alkalmából szeptember 10-én, pénteken 10 órakor a farkasréti temetőben lévő sirjánál koszoruzási ünnepséget rendeznek. /mti/

tr/s/-ár/hgy

16.24 070982 0285

as

-.-

sb0051 4 160 mtib1062

megnyílt a nagyatádi nemzetközi szobrász alkotótelep műhelykiállítása

1982. szeptember 7. - kedden a nagyatádi gábor andor művelődési központban megnyitották a városban évente rendezett nemzetközi szobrász alkotótelep hagyományos műhelykiállítását. ezuttal négy hazai művész - farkas lászló, lóránt zsuzsa, páál mihály, tornai endre - és két külföldi - a bolgár tomas kocsev és a szovjet rezo haszia - mutatja be nagyatádon készült munkáit.

az alkotótelep az idén már nyolcadik alkalommal látott vendégül fával dolgozó szobrászokat, akik rendszeresen bemutatkoznak a város lakóinak. a szeptember 22-ig nyitvatartó kiállítás jó alkalmat kínál az alkotóknak arra, hogy személyesen is találkozzanak a környék lakosságával. /mti/

gom/hné/kz/ig ká

16.27 070982 0766

-.-

sb0052 4 160 mtib1063

vladimir dimitrov-majsztora kiállítása

1982. szeptember 7. - kedden, budapesten a bolgár kultúra kiállítótermében nyílt meg vladimir dimitrov-majsztora dokumentum-kiállítása. fényképek, reprodukciók mutatják be a bolgár festészet legnagyobb alakjának életét és műveit. az unesco idei nemzetközi kulturális programjában is ajánlásként szerepel, hogy a bolgár nép klasszikus festője születésének századik évfordulóját a világon mindenhol kiállításokkal, ünnepségekkel tegyék emlékezetessé.

a művész elsősorban arcképeket festett, a balkáni falvak idősebb és fiatalabb lakóinak vonásait örökítette meg ecsetje. képei között elszakíthatatlan, eleven kapcsolatot jelentett, hogy valamennyi a bolgár nép nemzeti sajátosságairól, jelleméről szól. festményeinek stílusa a népi hagyományok és a xx. századi modern festészeti törekvések jegyeit mutatja. könnyen felfedezhető az ikonfestészet formakulturája és színhatása is.

as

művei nemritkán a bolgár népdalok világát idézik, amelyről egykor nagy lászló így írt: „sok-sok arcát ismerni kellene végre, cifrálkodása mellett észrevenni érdekességét, realizmusa mellett absztrakcióit,„. /mti/

di/tr/ár/mz ká

16.27 070982 1176

-.-

sb0053 4 130 mtib1065

sebesült palesztin harcosok érkeztek budapestre

1982. szeptember 7. - sebesült palesztin harcosok érkeztek kedden budapestre. az izraeli agresszorok elleni küzdelemben sebesülést szenvedett 41 hazafit ath_énből a malév repülőgépen, magyar egészségügyi dolgozók kíséretében szállították magyarországra. ezeket a betegeket szakorvosi ellátásban, illetve szükség szerint az egészségügyi minisztérium közvetlen gyógyintézeteiben speciális ellátásban részesítik.

a magyar állam gondoskodik arról, hogy az országunkba érkezett sebesült palesztin harcosok teljes gyógykezelésben, szükség szerint orvosi rehabilitációban, utókezelésben részesüljenek, gyógyászati segédeszközöket kapjanak.

a sérült harcosokat megérkezésükkor a ferihegyi repülőtéren a magyar szolidaritási bizottság és az egészségügyi minisztérium képviselői fogadták. jelen volt az érkezésnél abdelaziz kara, algéria budapesti nagykövete, abdallah hijazi, a palesztinai felszabadítási szervezet budapesti irodájának vezetője, abdul aziz maszarka, szíria budapesti nagykövete, mohamed ali zintani, a budapesti libiai népi iroda vezetője és ismail hammudi hussein, irak budapesti nagykövete.

/mti/

me/jk/s -ár hgy

17.06 070982 1213

as

-.-

sb0054 4 130 mtib1066

frantisek chlad látogatása

1982. szeptember 7. - frantisek chlad, a csehszlovák kommunista párt kb külügyi osztályának helyettes vezetője szeptember 6-7-én látogatást tett budapesten. megbeszélést folytatott szürös mátyással, az mszmp kb tagjával, a külügyi osztály vezetőjével, az mszmp és a cskp együttműködésének időszerű kérdéseiről; fogadta őt várkonyi péter, az mszmp kb titkára. /mti/

pá/s -ár hgy

17.09 070982 0423

--

sb0055 4 130 mtib2033

méhes lajos látogatása borsod megyében

1982. szeptember 7. - méhes lajos, a magyar szocialista munkáspárt politikai bizottságának tagja, ipari miniszter kedden borsod-abauj-zemplén megyébe látogatott. miskolcon, a megyei pártbizottság székházában havasi béla, a pártbizottság titkára fogadta és tájékoztatta borsod megye gazdasági, politikai és társadalmi helyzetéről.

méhes lajos ezután a miskolci bányaiüzemet kereste fel. itt kiss dezső, a borsodi szénbányák vállalat vezérigazgatója és seper lászló, a vállalat pártbizottságának első titkára köszöntötte, majd a vezérigazgató ismertette a vállalat és a miskolci szénbányák tevékenységét, a széntermelés növelése érdekében tett erőfeszítéseket. a tájékoztatót bányalátogatás követte, amelynek során a politikai bizottság tagja munkahelyükön találkozott, beszélgetett a bányászokkal.

a délutáni órákban méhes lajos ózdra utazott, ahol az ózdi kohászati üzemek munkájával ismerkedett. a gyár életéről, tevékenységéről pethes andrás, az ózdi kohászati üzemek vezérigazgatója tájékoztatta a vendéget, majd megtekintették a folyamatos acélöntőmű és más üzemek munkáját. az üzem látogatás után a politikai bizottság tagja ózdon a pártoktatók házában a megye több vállalatának párt- és gazdasági vezetőivel találkozott, és beszélgetést folytatott velük időszerű gazdaságpolitikai kérdésekről. /mti/

bas/szn/st/mz hgy

17.22 070982 1387

a

sb0056 4 130 mtib2035 /embargó: ma 18 óráig!/
üdvözlő távirat

üdvözlő távirat

1982. szeptember 7. - a brazil szövetségi köztársaság nemzeti ünnepe alkalmából losonczy pál, az elnöki tanács elnöke táviratban üdvözölte joao baptista de oliveiria figueiredo köztársasági elnököt. /mti/

ka/s -ár hgy

17.33 070982 0251

--

sb0057 4 130 mtib2036 /felhasználható: 20.00 óráig!/
magyar-csehszlovák közlekedési tárgyalások

magyar-csehszlovák közlekedési tárgyalások

1982. szeptember 7. - vladimir blazek, a csehszlovák szocialista köztársaság szövetségi közlekedésügyi minisztere pullai árpád közlekedés- és postaügyi miniszter meghívására hivatalos látogatást tett budapesten. a két szomszédos ország közlekedési tárcái-nak vezetői megvitatták az országaik közötti, valamint a nemzetközi közlekedés és szállítás időszerű kérdéseit. különböző intézkedésekben állapodtak meg az együttműködés továbbfejlesztésére, külön is kiemelve a határátkelőhelyek egyenletesebb kihasználásának, illetve bővítésének szükségességét.

a csehszlovák közlekedésügyi minisztert fogadta marjai józsef miniszterelnök-helyettes. /mti/

mi/s sl hgy

17.36 070982 0725

a

--

sb0058 törölve !!!!!

sb0059 4 150 mtib2043

napirenden a gazdaságos gázfelhasználás

1982. szeptember 7. - kedden megkezdődött veszprémben az országos épületgépészeti gázkonferencia, amelyet immár hagyományosan három évenként megrendez az építőipari tudományos egyesület. a berendezések gyártói, üzemeltetői és karbantartói jöttek el a széleskörű eszmecsere, amelynek központi témája a gazdaságos gázfelhasználás, az azzal kapcsolatos fejlesztési, üzemeltetési kezdeményezések összegezése. a három napos tanácskozás megnyitó ülésén jantner Antal építésügyi és városfejlesztési miniszterhelyettes rámutatott, hogy energia-szükségletünk több mint egynegyedét gázenergia fedezi. ennek 40 százalékát importáljuk. a lakosságnak már mintegy 85 százaléka hasznosítja valamilyen formában a gázenergiát, s a tervek szerint további 100-120 ezer lakást kapcsolnak be a gázfelhasználásba.

a továbbiakban részletesen foglalkoznak a tanácskozás résztvevői a gázberendezések szerelésével, üzemeltetésével, elemzik a gázkészülékek fejlesztési irányait és számítástechnika alkalmazásának lehetőségeit.

as

a tanácskozás alkalmából veszprémben, a dimitrov művelődési ház előcsarnokában a legújabb fűtő-eszközökből kiállítást nyitottak, amelyre tíz nagyvállalat hozta el termékét: a lampart többek között bemutatta a hagyományostól eltérő színes konvektorait, amelyek földgázzal és propán-bután gázzal egyaránt üzemeltethetők. a fűtőber a távfűtő hálózatba nem kapcsolható épületek, kisebb lakótelepek fűtésére, melegvíz-ellátására alkalmas gázkazánjait hozta el. ugyancsak a fűtőber kiállította azokat a hőlégfúvókat, amelyek ipari és mezőgazdasági épületek légfűtésére alkalmasak. /mti/

bév/mné/kz/mz ká

18.24 070982 1670

-.-

sb0060 4 150 mtib2044

szakmai tanácskozás a szeghalmi gázkitörésről

1982. szeptember 7. az országos kőolaj- és gázipari tröszt valamint a kőolajkutató vállalat kedden szakmai tanácskozást hívott össze szolnokon az olajipari klubban a szeghalmi gázkitörés tapasztalatainak megvitatására. a tanácskozáson jelen volt kapolyi László ipari-minisztériumi államtitkár és Kovács László, a bányai-pari dolgozók szakszervezetének főtitkára, az olajipar számos kitörésvédelmi szakembere. előadások hangzottak el a szeghalmi 14-es furási pont műszaki és földtani helyzetéről, a kitörésen dolgozók szakmai felkészültségéről. a megbeszélésen részletesen elemezték a kitörés okait, elfojtásának a körülményeit, és a hasonló kitörések megelőzésének módját.

a tanácskozáson kapolyi László államtitkár megköszönte az elemi erő megfékezésében résztvettek hősi helytállását, majd jutalmakat adott át. /mti/

end/kné/mz ká

18.35 070982 0901

as

-.-

sb0061 4 180 mtib2046

időjárásjelentés

1982. szeptember 7. - az országos meteorológiai intézet jelenti kedden 18.50 órakor:

mérséklődik a meleg

várható időjárás szerda estig: éjszaka délnyugat felől átmenetileg erősen megnövekszik a felhőzet, és elsősorban a dunántúlon szórványosan zápor, zivatar valószínű. a szél a zivatarok idején átmenetileg megerősödik. a legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 15 és 20, a legmagasabb nappali hőmérséklet 23 és 28 fok között valószínű. /mti/

meteor/pá
19.20 070982 0495

-.-

sb0062 1 130 mtib2048

szerkesztőségek figyelmébe!

1982. szeptember 7. - mai bs0125 mtib2033 sz. méhes lajos látogatása című hírünk 3. bek. 4-6. sorában a szöveg helyesen:

...tájékoztatta a vendéget, majd látogatást tettek a

gyár rud drót hengermű üzemében. ez után a politikai bizottság tagja...

/mti/

s hgy

20.15 070982 0404

as

-.-

sb0063 4 180 mtib2051

belpolitikai híreink tartalomjegyzéke /1 rész/

1982. szeptember 7.

sb0001 gyorsmérleg a budapesti szabadtéri... /1. r./
 sb0002 gyorsmérleg a budapesti szabadtéri... /2. r./
 sb0003 befejeződtek a dízelesítési...
 sb0004 tv-sorozat a kodály-módszerről
 sb0005 alumíniumházas motorok
 sb0006 rendelet az újfajta termékek...
 sb0007 az egyetemi és főiskolai... /1. r./
 sb0008 az egyetemi és főiskolai... /2. r./
 sb0009 románkori emlékekre bukkantak
 sb0010 fiatalok zuttoró-stadionért
 sb0011 táncosaink sikere dijón-ban
 sb0012 napenergia - kollektorok
 sb0013 felére csökken az...
 sb0014 vagonkirakó munkaközösség
 sb0015 mauno koivisto keddi programja /1. rész/
 sb0016 mauno koivisto keddi programja /2. rész/
 sb0017 olcsó vállalati lakás...
 sb0018 népi hangszerek kiállítása
 sb0019 javulnak az exportlehetőségek
 sb0020 fogadás brazilia nemzeti ünnepén
 sb0021 időjárásjelentés /1. rész/
 sb0022 időjárásjelentés /2. rész/
 sb0023 nemzetközi földmunkagépesítési...
 sb0024 sajtótájékoztató a kertbarátok...
 sb0025 évadnyitó a vidám színpadon
 sb0026 a ruházati kereskedelem... /1. rész/
 sb0027 a ruházati kereskedelem... /2. rész/
 sb0028 microcoll ,82
 sb0029 megalakult...
 sb0030 linzbe utazott a mhz
 sb0031 kertészeti gépesítési kongresszus
 sb0032 halálos közlekedési balesetek
 sb0033 tanévnyitó gödöllőn
 sb0034 a szolnok megyei tanács vb ülése
 sb0035 lipták gábor kitüntetése
 sb0036 csemegeszó-lő-bemutató
 sb0037 a környezetvédelemről tárgyal...
 sb0038 birói küldöttség kubából
 sb0039 magyar éneksiker hollandiában
 sb0040 kiállítás a bányában
 /folyt.köv./

s

20.55 070982 1554

as

-.-

bel

- 46 -

1982.09.07.

sb0064 4 180 mtib2052

belpolitikai hireink tartalomjegyzéke /2.rész/

sb0041 v.tóth lászló kiállítása
sb0042 mezőgazdasági körkép /1.rész/
sb0043 mezőgazdasági körkép /2.rész/
sb0044 magyar- finn...
sb0045 szolidaritási gyűlések
sb0046 nemzetközi neveléstörténeti
sb0047 koivisto keddi programja /3.rész/
sb0048 gáspár sándor fogadta
sb0049 koszoruzás
sb0050 megnyilt a nagyatádi kiállítás
sb0051 vladimir dimítrov...
sb0052 sebesült palesztin harcosok...
sb0053 frantisek chlad látogatása
sb0054 méhes lajos látogatása
sb0055 üdvözlő távirat
sb0056 magyar-csehszlovák közlekedési...
sb0057 napirenden a gazdaságos...
sb0058 t ö r ö l v e !!!
sb0059 szakmai tanácskozás
sb0060 szerkesztőségek figyelmébe!
sb0061 tartalomjegyzék /1.rész/
sb0062 tartalomjegyzék /2.rész/
/mti/
s hgy

készült az mti belpolitikai főszerkesztőségében
főszerkesztő: pásztor jános
szerkesztették: fehér péter
 halasi györgy
- v é g e -

20.56

070982 0970

--

MTI

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség
Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60.008/x

Belföldi hírek

budapest, 1982. szeptember 08. bel. s z e r d a

sb0001 4 150 mtib1001

a közlekedés fejlődése a statisztika tükrében /1.rész/

1982. szeptember 8. - a statisztikai kiadó gondozásában megjelent a közlekedési és hírközlési évkönyv, amely az 1981-es évben elért eredményekről tájékoztat, visszatekintve az elmúlt évtizedben bekövetkezett fejlődésre.

az adatok szerint a máv és a gysev vonalain az elmúlt évben csaknem 273 milliónyian utaztak, 5 százalékkal kevesebben, mint a megelőző esztendőben. a csökkenés tíz év óta folyamatos: 1970-ben az elszállított utasok száma még több mint 390 millió volt. érdekes megfigyelni, hogy az utasoknak alig több, mint 20 százaléka utazott teljesáru menetjeggyel, a többiek mindannyian igénybevettek valamilyen fajta kedvezményt. a legtöbben - 254 milliónyian - másodosztályon utaztak, alig 20 millió utas tartott igényt a magasabb színvonalu, elsőosztályu kiszolgálásra. növekedett az átlagos utazási távolság, amíg 12 évvel ezelőtt egy utas átlagosan 38 és fél kilométeres távolságra utazott, tavaly csaknem 50 kilométerre.

a volán tröszt távolsági autóbuszain tavaly ugyanannyian utaztak, mint 1980-ban, összesen 710 milliónyian, átlagosan csaknem 20 kilométeres távolságra. a távolsági hajózás hívei tíz százalékkal szaporodtak, tavaly 1.200.000-en hajóztak a dunán, s a többi folyón, több mint kétmillióan pedig a balatonon. a légi személyszállításban tavaly haladta meg először az utasok száma az egymilliót. a helyi személyszállításban az autóbuszok viték ki maguknak az első helyet: